

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ, ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ

Υφαντής Θωμάς¹, Δελή Φωτεινή², Πούλια Ναυσικά², Μποζίδης Πέτρος², Ντουντουλάκη Ελισάβετ¹, Πάικα Βασιλική¹, Παπαϊωάννου Δήμητρα¹, Βούλγαρη Παρασκευή³, Αντωνίου Κατερίνα¹, Δρόσος Αλέξανδρος³

(1) Ψυχιατρική Κλινική, (2) Εργαστήριο Φαρμακολογίας, (3) Ρευματολογική Κλινική, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Μείζων Καταθλιπτική Διαταραχή (ΜΚΔ) σχετίζεται με τον πολυμορφισμό 5-HTT-LPR στο γονίδιο του μεταφορέα της σεροτονίνης (5-HTT).

Οι φέροντες ένα ή δυο αλληλόμορφα του αλληλίου S παρουσιάζουν πιο συχνά κατάθλιψη και κίνδυνο αυτοκτονίας όταν εκτίθενται σε στρεσογόνα γεγονότα, έναντι των ομόζυγων για το αλληλίο L.

2. ΣΚΟΠΟΣ

Να εκτιμηθεί η σχέση μεταξύ του πολυμορφισμού 5HTT-LPR και ψυχολογικών παραγόντων με την ΜΚΔ και τον κίνδυνο αυτοκτονίας σε ασθενείς με Ρευματοειδή Αρθρίτιδα (ΡΑ) κατά την τρέχουσα οικονομική κρίση.

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

23 (35,9%) ασθενείς διαγνώστηκαν με Μείζονα Κατάθλιψη και 12 (18,8%) διέτρεχαν Κίνδυνο Αυτοκτονίας, σύμφωνα με την δομημένη διαγνωστική συνέντευξη MINI.

Η διάγνωση Μείζονος Κατάθλιψης σχετίστηκε με **ύπαρξη του αλληλίου S** ($p < 0.05$), **ιστορικό ψυχικής νόσου** ($p = 0.02$), **ανησυχία για τις συνέπειες της νόσου** ($p < 0.001$), **χαμηλή ψυχολογική αντοχή** ($p = 0.004$), **χαμηλή αίσθηση συνοχής** ($p = 0.004$) και τον **αντίκτυπο της κρίσης** ($p = 0.04$).

Στην **πολυπαραγοντική ανάλυση**, οι σημαντικότεροι παράγοντες ήταν: η **χαμηλή ψυχολογική αντοχή** ($p < 0.001$), η **χαμηλή αίσθηση συνοχής** ($p < 0.05$) και ο **μεγάλος αντίκτυπος της κρίσης** ($p < 0.05$).

Ο **Κίνδυνος Αυτοκτονίας** σχετίστηκε με την **ύπαρξη του αλληλίου S** ($p = 0.027$) και με τον **αντίκτυπο της κρίσης** ($p = 0.008$), παράγοντες που παρέμειναν σταθεροί και σημαντικοί στην πολυπαραγοντική ανάλυση ($p < 0.05$; $p = 0.019$, αντίστοιχα).

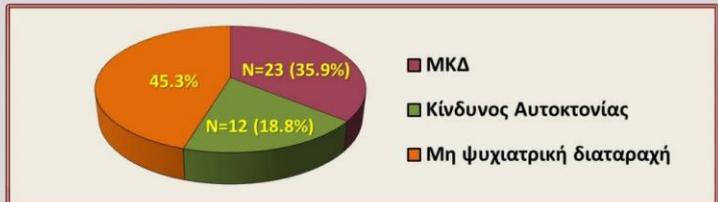
3. ΜΕΘΟΔΟΙ

Σε 62 συνεχόμενους ασθενείς με ΡΑ:

- Ταυτοποιήθηκε ο **πολυμορφισμός 5-HTT-LPR**
- Διεξήχθη **Δομημένη ψυχιατρική συνέντευξη (MINI)**
- Εκτιμήθηκαν **παράγοντες σχετικοί με την κρίση**
- Διανεμήθηκαν αυτοσυμπληρούμενα ερωτηματολόγια για την εκτίμηση: της **ψυχολογικής αντοχής** (Resilience Scale-14), της **αίσθησης συνοχής** (Sense of Coherence) και των **αντιλήψεων για τη νόσο** (Illness Perceptions, B-IPQ).

Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκαν μοντέλα λογιστικής πολλαπλής παλινδρόμησης.

Σχήμα 1. Ψυχοπαθολογία των Ασθενών με Ρευματοειδή Αρθρίτιδα, σύμφωνα με τη MINI

Πίνακας 1. Παράγοντες που σχετίζονται με την διάγνωση Μείζονος Καταθλιπτικής Διαταραχής (Multiple Regression Analysis)

	Odds Ratio (95% C.I.)	p-value
Χαμηλή Ψυχολογική Αντοχή	0.772	0.01
Χαμηλή Αίσθηση Συνοχής	1.000	0.05
Μεγάλος Αντίκτυπος της Κρίσης	0.985	0.05

Πίνακας 2. Παράγοντες που σχετίζονται με τον Κίνδυνο Αυτοκτονίας (Multiple Regression Analysis)

	Odds Ratio (95% C.I.)	p-value
Ύπαρξη Αλληλίου S	0,100	0.05
Μεγάλος Αντίκτυπος της Κρίσης	1,121	0.019

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Κατάθλιψη στη Ρευματοειδή Αρθρίτιδα σχετίζεται με την αλληλεπίδραση μεταξύ ψυχολογικού υποστρώματος και κρίσης.

Αυξημένο κίνδυνο αυτοκτονίας παρουσιάζουν ασθενείς ευάλωτοι γενετικά, που βιώνουν εντονότερα τις συνέπειες της κρίσης.

Ευχαριστίες: Η παρούσα μελέτη συγχρηματοδοτείται από τον χρηματοδοτικό μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) 2009-2014 και Εθνικούς Πόρους, ως μέρος του προγράμματος «Διαφορετικότητα, Ανισότητες και Κοινωνική ενσωμάτωση» (Ερευνητικό Πρόγραμμα 3767 "ASSERT-DEP": 17459/2015).